

Rigsdagstidende.

1857. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 25.

Tiende Session.

8de Møde.

Løverdagen den 10de Decbr.

(Fortsat.)

L. C. Petersen (fortsat): Man synes, at de bestaae af lutter Flyvesand, men de indeholde dog ogsaa andre Bestanddele, der kunne have en meget gavnlig Indflydelse paa Trærnes Vegetation, s. Ex. Kalk af knuste Muslingfaller. Vel er Sandet saa løst og flint, at den mindste Vind sætter det i Bevægelse, men vil man grave nogle Tommer ned, saa seer man, at det indeholder en Saltagtighed og Fugtighed, som det Sand, der er opkastet fra Vesterhavet, stedse fører med sig. Jeg skal endnu kun her bemærke, at der meget ofte i Klitterne findes store Trækammer med Græne, som vidne om, at der i Fortiden har været Skov.

Hvad det foreliggende Lovforslag (specielt angaaer, skal jeg endnu gaae noget videre end den ærede Rigsdagsmand for Thisted Amts 1ste Valgkreds (Poul Knudsen) med Hensyn til Klitboernes Afbenyttelse af Klitterne. Jeg troer som han, at det vilde være et altfor stort Indgreb i disse Folks Rettigheder, naar man indskrænkede deres Ret til Græsning i den Grad, som Lovudkastet foreslaaer, og jeg troer ogsaa godt, at det kan overholdes, at Kreaturerne kun maae græsse i de store, sammengroede og flade Klitter, hvor de ingensteds Skade kunne anrette, naturligviis under streng Tøiring — men jeg skal tillige henlede Indenrigsministerens og, som jeg haaber, gennem ham Overopsynsmandens Opmærksomhed paa, at der gives meget store Klitstræninger,

der ret godt kunne overlades de vedkommende Giere, ei alene til Afbenyttelse, men derhos ogsaa til Tilsyn og Vedligeholdelse. Det er ikke saa vanskeligt for en nærboende Gier at dæmpe et Gul, som danner sig i Klitten, hvorimod det Offentlige, der i Almindelighed kun een Gang om Aaret, nemlig om Efteraaret, lader Arbeidet ved Klitterne udføre, hyppigt vil see en meget stor Skade, som i Foraaret let kunde have ladet sig rette; dersom jeg maa bruge det Udtryk, saa vil jeg sige, at det Offentlige hyppigt har en stor Na at dæmpe, hvor Gieren kun vilde have en lille Bæk. En stor Deel Arbeide vilde derved kunne spares, altsaa ogsaa en stor Deel af de Udgifter, der nu medgaae til Sandflugtens Dæmpning, hvilke Udgifter, som jeg haaber, paa en frugtbarere og bedre Maade kunde anvendes til Træplantning. At der bliver et overordnet Overtilsyn med Sandflugtsvæsener og Klitterses Tilplantning, finder jeg ganske rimeligt; jeg skal ikke for Diebliffet indlade mig paa, hvorvidt den Løn, som her er foreslaaet, er rundelig eller ikke; derimod maa jeg udtale, at jeg ikke kan nægte, at jeg troer, denne Overtilsynsmand, eller hvad han nu skal hedde, ofte vil komme til at staae i et spændt og maastee skjævt Forhold til Sandflugtscommissairen. Det vil nemlig blive ganske nødvendigt, at man, hvis Planteringen skal lykkes og have nogen Fremgang, maa paa hver nogenlunde større Plantning have en fast Plantor, men jeg maa da spørge, om han skal staae under Sandflugtscommissairens Tilsyn, om denne skal være hans Overordnede? Det troer jeg vilde være høist ueheldigt; langt snarere troer jeg, at Plantøren paa mange Steder vil gjøre Sandflugtscommissairen ganske overflødig. Forsaavidt